

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.

Brevetate în Franța nu se primesc.
Manuscrisuri nu se restituie.

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.

Inserate mai primesc în Viena
R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto
Maas), H. Schalk, Alois Herndl, M.
Dukes, A. Oppel, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dauer; în Hamburg: A. Sponner.
Prețul inserțiilor: o soră
garmond pe o colână 6 or. și
50 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
seră 10 cr. v. a. sau 30 bazi.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

"Gazeta" este în fă-caredi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din întru și din afară
și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abomen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 181.

Brașov, Mercuri, 18 (30) August

1893.

Luptele Slovacilor.

Brașov, 17 August st. v.

Multă sânge rău a produs în
presa unghurească lupta solidară, ener-
gică și hotărâtă, ce au desfășurat-o
naționaliștii slovaci în sinodul dis-
trictual evanghelic de dincoace de
Dunăre, ținută dălele aceste în L.-
St.-Miclăuș.

Precum le este cunoscut ceti-
torilor noștri, în acest sinod Slo-
vacii s'au distins în apărarea drep-
turilor lor de limbă și a interese-
lor bisericești lor naționale mai
mult, poate, ca oricând altă dată
în timpul din urmă. La sinod, ei
s'au prezentat în număr aproape
complet și prin majoritatea covir-
șitoare a voturilor lor au raportat
o desăvârșită învingere asupra par-
tidei maghiarone și a celor trei pro-
topopiate unghurești din district, cari
făcându parte din aceeași confesiune,
încă erau reprezentate la sinod. La
cererea majorității, debaterile au
trebit să se facă aproape exclusiv
în limba slovacă, ca limbă a ma-
jorității; la complectarea posturilor
vacante de funcționari bisericești au
reusit aproape exclusiv Slovacii,
cari în întreg decursul debateri-
lor au procedat atât de solidar, în-
cât toate propunerile făcute în sens
unguresc au cădut, neobținându
mai mult ca 7, ba unele dintre ele
chiar și numai două voturi.

Imprejurarea acasta a amărit
atât de mult spiritele Maghiarilor
și maghiaronilor, ce erau de față,
încât la a doua ședință ei au pă-
răsit în corpore sinodul, decla-
rându, că „până nu se va sana ac-
tua stare de lucruri, ei nu vor
mai lua parte la debaterile sino-
dului.”

Supărarea acasta a membrilor
maghiari ai sinodului se esplică
ușor din împrejurarea, că ei erau
dedați a întâmpina întotdeauna spi-
rite servile, cari n'aveau curajul

de-a le opune rezistența convenită și
cari prin servilismul din trecut
au nutrit mereu îngâmfarea coreli-
gionarilor lor maghiari.

Ne bucurăm însă, că cel puțin
acum vedem și pe confrății
noștri de suferință slovaci avântân-
du-se pe un teren mai superior
de luptă în interesul limbei și na-
ționalității lor amenințate.

Era de prevădută, că un astfel
de pas hotărât al lor nu va
fi bine vădută de elementul dela
putere; der cine se mai pôtă ține
așa seamă de plăcerea, ori dis-
plăcerea celor dela putere, când bine
scim, că ei în ori-ce condițiune ni
sunt dușmanii cei mai declarați, pe
câtă vreme noi, Nemaghiarii, nu ne
lăpădăm de limba și naționalitatea
noastră?

O foie unghurească merge chiar
așa departe, încât din incidentul
menționatului sinod dela L.-St.-Mi-
clăuș, cu toate că recunoște, că
acast sinod a procedat cât se
pôte de legal, cere ca să se casseze
ori-ce autonomii bisericești din țară,
deorece autonomiile bisericești ar fi,
după menționata foie, totu atâtea
asiluri ale culturii naționalității lor.

Ei bine, astfel de amenințări
pe noi, Nemaghiarii, aș nu ne mai
potu intimida. Despre reua voință
a adversarilor culturii noastre na-
ționale suntem de mult convingși
și scim sigur, că ori ce atitudine
am observa noi, ei au fost și sunt
hotărâți de-a strivi acasta cultură
națională a noastră. Cu atât mai
vêrtos însă nu voru pute intimida
amenințările unghurești pe Slovaci,
cari au trecut prin experiențe atât
de triste și cari mai mult pôte ca
ori care dintre popoarele asuprite ale
Ungariei au avut ocaziunea de-a
se convinge, că prin retrageri și
concesiuni nu se domolesc, ci nu-
mai se nutresc și aștă poftă de
maghiarizare și de asuprire.

De aceea cu bucurie trebuie să

salutăm noul avânt, ce și-l au
luat frații noștri de suferință slo-
vaci. Fiă siguri, că prin procederea
lor energetică și solidară mai de-
parte vor ajunge și — ceea ce pe
noi ne bucură mai mult — vor con-
tribui și din a lor parte la slăbirea
nesățului de cutopire al adversa-
rului nostru comun.

Procesul pentru „Replică“.

Așa-dără totuși se va ține mâne
la 18 (30) August, înaintea Curții
cu jurați din Clușiu, pertractarea fi-
nală în procesul intentat pentru
cuprinsul și răspândirea „Replicei“
studentilor români universitari din
Austro-Ungaria.

Se vede, că procuratura din
Clușiu are grabă mare cu acest
proces, căci deși unuia dintre cei
trei acușati nu i-s'a putu îmăna
citațiunea, totuși a hotărât pe mâne
ținerea pertractării.

Etă ce ni-se telegrafiază în pri-
vința acasta:

Clușiu, 29 August. Pertractarea
finală în procesul „Replicei“ se va ține
mâne negreșită în contra acușatorilor
Aureliu C. Popovici și Nicolau Romanu, fostu
contabilu la „Institutul tipograficu“.
Aureliu Popovici, care a fostu aduș dela
Fredeală cu escortă, se află în areștu
preventiv aici. Cererea sa de-a fi pusu
pe picioru liberu cu chezușă, a fostu res-
pinsă. Apărătorii voru fi Dr. Paul Mu-
drony, Dr. Ștefanovic, Dr. Triponu, Dr.
Petrovicu și I. Russu Șirianulu. Ca juși
voru funcționa Szász, Csizér și Reinhold.
Acușatul Eugen Brote este absentu.

Cu privire la arestarea d-lui Po-
povici „Tribuna“ ne spune, că înainte
de plecarea d-sale în România a în-
scințat pe judele de instrucțiune din
Clușiu adaugându, că se va reintorci
la domiciliu cel mult până la 18
a lune curente. Abia sosit în Bu-
curești a primitu Joi sera o depeșă
din Sibiu în care a fostu vestitu,
că i-a sosit citația în procesul

„Replicei“ și că-lu caută atât dela
tribunalu, cât și poliția. Imediatu
d-lu Popovici și-a întrerupt petre-
cerea în România și a plecatu acasă
pentru a fi la dispoziția organelor
justiției, der ajuns în Predeală a
fostu arestat și trimisu sub escortă
la Clușiu.

„Kolozsvár“ de ieri susține, că
d-lu Popovici a înscințat pe judele
instrucător din Clușiu despre ple-
carea sa, într'o scrisore cu data de
24 August, der de fapt el ar fi
plecatu deja la 22 August, și că
ar fi promis în scrisorea sa, că în
29 August se va reintorci la Sibiu.
Numita foie mai adauge, că după ce
citația nu l'a aflat în Sibiu a tre-
bitu să se ordone aducerea lui cu
escortă, în vederea pertractării dela
30 l. c.

Foile din Clușiu accentuează, că
procesul pentru „Replică“ va fi de
mare interes pentru toți Ungurii și
admoniează pe jurați ca să se presen-
teze în număr complet și la timp,
ca procesul să pôtă decurge fără nici
o împiedecare și să se pôtă termina
cât mai curându.

Ei bine, decă Ungurii se intere-
săz așa mult de acest proces,
fiă siguri, că nici Românii nu voru
manifesta mai puțin interes față
cu el și deși prin graba nemotivată
cu care fu inscenat, publicul nos-
tru românesc a rămas neorientat
asupra datei sigure a ținerii pertractării
finale, totuși privirile tuturor voru
fi așintite asupra celor ce se voru
petrece mâne în Clușiu.

Par-că vedem cum faimosul
procuror Jeszenszky își va desvolta
din nou, înaintea Curții cu jurați,
teoriile sale absurde despre dreptul
de exclusivă stăpânire a Maghiari-
lor și cum voru fi toate pregătite,
pentru-ca cuvântarea lui „strălucită“
să fi publicată în toate foile unghu-
rescești deja în dimineața dălei de per-
tractare, cum s'a mai întâmplat
altă dată.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Consciul de vina sa.

— Novela criminală de Paul Blumenreich. —
(Urmare).

Când Kieland după câteva dăle, fu
chiamat, ea se fiă ascultată, dise el sub
jurământ: „Am găsit cănele, l'am ținut
că e fără stăpân și l'am vëndut d-lui
Bolten.”

III.

Înaintea curții cu jurați din capitală
sta Wilhelm Bolten acușat, că a înduple-
catu la jurământu falsu.

Se dicea, că el ar fi înduplecatu pe
lucrătorul Fridericu Kieland să jure falsu
dându-i bani pentru acasta.

După ce Kieland, atunci ca martor
fu avertisat să spună adevărul și apoi
jură; tribunalul nu putu face nimic în
contra lui, care se dase, că însuși a găsit
cănele și susținea că l'a vëndut.

Nemaculatul bărbat descifră cu
mare greutate și în adencă consternațiune,
citațiunea. Acum vâd el, cât de neînțe-
leșesce a lucrat, că n'a urmat necondi-

ționat prescrierilor lămurite ale lui
Bolten.

Nu dise Bolten, că el, Kieland se
se pună în înțelegere cu fostul posesor?
Ei, nici acum nu era prea târziu.

Ce fericire, că cel puțin femeia sa
era energetică și crutătoare! Ea îi luase pe
ascuns restul din bani: avea să-i țină
până la târgul de vite.

Elu voia așadără să mērgă la măce-
larul Hermes să-i spună întreaga istorie și
să clarifice lucrul. Pentru acasta ar da și
femeia sa partea, ce se re cere.

Hermes ascultase în liniște, chiamase
încă pe o cală și lăsă ca acasta să-i repe-
țescă încă odată punctele esențiale ale im-
părtășirilor lui Kieland și apoi — în unire
cu oalfa sa — dase pe lucrătoru pe ușă
afară.

Ridicul! Elu, Hermes, nu voia bani!
Elu își voia dreptul său! Nimicu decatu
dreptul său!

Și acum Kieland plin de spaimă se
duse în capitală la Bolten.

„Aioi, d-le Bolten“ dise elu cu mâniă
rău ascunsă „aici sunt banii! Lipsesc 20
de mărci, der pe acestia i-am cheltuit!”

Și elu numără banii pe masa elegantă
a lui Bolten.

„Mai nainte de toate șed și spune-mi,
ce grabă te aduce la mine?” dise Bolten.

Numai cu mare greutate putu să li-
niștescă pe om. Aprope o oră ședuse el
la Bolten. Și elu nu părăsi vila din gră-
dina zoologică singuru. Bolten îl însoți,
îl conduse la gară, și cumpără un bilet
de tren — der nu pentru Neustadt.

Cu ochii deschiși, cu conștiința clară
recunoscu Wilhelm Bolten din împărtășirile
lucrătorului, ceea ce trebuia să se întâmple.
Și de aceea puse pe acela în siguranță,
cându-i bani în deajuns.

Fieca sa toamai își făcea toaleta de
seră, când Bolten intră la ea palidă, der
liniștită.

„Trebuie să plec pentru câva timp,
Ella“, dise elu cu voce lină, der firmă, „un
capitalu mai mare, pe care l'am depus în
străinătate, e în pericol și voesc să vedu
cum stă. Nu voesc ca în absența mea să
rămăi singură aici. Măne dimineță 'ți vei
impacheta geamantanele, fieca mea și te
vei duce la mătușă Sofia, care de multe-ori
te-a rugat să o vizitezi. Vei sosi toamai

pe timpul culesului viilor, și natura nio-
dată nu e așa de frumoasă, ca la începu-
tul toamnei! Te vei simți foarte bine acolo,
Ella!”

Fata spăriată îi cădă la pieptu. „Nu
ți-s'a întâmplat nimic, tată? Dă nu ești
bolnav?”

„Fii liniștită, dragă! După cum ți-am
spus, e numai o afacere comercială, o so-
cotelă.”

„Și voi așdă ceva despre tine?”

„De sigur, dragă! Despre mine și
de dragii tăi de aici din casă. Voi ruga pe
d. Dr. Dahlmann, ca în absența nos-
tră să locuiască aici și elu te va informa cu
conștientitate.”

Pôte acasta ultimă perspectivă îi ușura
ei despărțirea.

Și acum plecase! Acum putea să se îm-
plinăscă ursita sa.

Ea nu lăsa să o aștepte.
Abia trecu o săptămână și în contra
lui Wilhelm Bolten se porni cercetare din
causa înduplecării la jurământu.

Trei martori mărturisiră încă în pro-
cedura dintău în contra lui, lucrul așa
grave și clare, încât trebuia să-lu are-

Dér zadarnice voră fi tôte opin-tirile despotismului maghiar, căci cauza despre care se tracteză, este prea mare, prea sfântă și prea dréptă decât să se pótă fi înăbușită cu teorii false și dușmănoșe. De aceea suntem convingși, că va fi ușor celor ce reprezintă această cauză de a nimici argumentele șubrede ale reprezentanților politicei de desnaționalizare. Dumneșeu să le ajute!

CRONICA POLITICA.

— 18 (29) Augustă.

Diarul boemă „Politik“, vorbind despre conferența hispanilor ținută sub președința ministrului Hieronymi, face următoarele considerațiuni ironice: „Hispanii din Ardeal au fostă dăilele acestei ôpetii d-lui Hieronymi, care i-a ospétat splendid pe insula Margareta. Se n'îțelege, că ôpetul acesta a fostă numai o recreațiune după o muncă grea. Românilor din Ardeal li-s'au spartă deja atâtea ferestri, încât era timpul suprem, ca să se ia măsură în contra lor. Se dice, că d-lu Hieronymi a recomandat supușilor săi rigôrea cea mai mare, nu însă în contra Maghiarilor, cari spargă ferestrelor Românilor și le demolază casele, ci în contra Romanilor, cari prin existența lor provocătoare seducă plebea paolnică maghiară la ast-fel de escese. — Au ajuns departe în Ungaria cu o ast-fel de politică — încheiă „Politik“ — urmările n'au să lipsescă!“

„Historisch-politische Blätter“ din München, revista de mare greutate înființată de Görres, aduce un articol asupra triplei alianțe. Un catolic din Austro-Ungaria indică în acest articol grelele jertfe ce trebuie să le aducă poporele în urma acestei relațiuni, fără a avé în schimb garanția păcii. Autorul pretinde desfășurarea triplei alianțe, înțelegerea unilaterală a Austro-Ungariei cu Rusia și restituirea Elsației și Lotaringiei la Franca. El face pe Germania responsabilă, decât și în Austria se voră cere curând sume mai mari pentru scopuri militare și dice, că tôte jertfele financiare ar fi zadarnice față de materialul de ômeni și celelalte mijloce, de cari dispune Franca și Rusia. — Organul conservativ catolic din Stiria „Grazer Volkstblatt“ ocupându-se cu articolul de mai sus, protesteză contra arșepunerii, ca și cum părerea dezvoltată în el ar fi generală și declară, că partida catolică în prezentă (zur Zeit) stă oficial și de fapt pe baza triplei alianțe, dér adaugă: „Se n'îțelege, că nu cunoșcem un imperativ categoric față de alianțele nostre și suntem îngrijiți, că ridicarea necetată a sarcelor militare în favorul acelei puteri, care după disa lui Moltke încă 50 de ani va fi împresurată de dușmani, va produce o revoluțiune în opinia publică“. Din aceste se vede, că par-

tida catolică din Austria nu e pré încântată de tripla alianță.

Diarul „Figaro“ din Paris anunță, că escadra rusescă, ală cărei șef a fost numit contra-amiralul Avelan, va intra, probabil, în 15 Septembrie în portul franceș Brest. Escadra este compusă din patru vapore cuirasate, cari au plecat din New-York, în 9 August, pe cai diferite; unul va ancora în Lisabona, altul în Gibraltar, ală treilea în Cadix, și ală patrulea în insulele Azore, de unde apoi se voră întelni în Marea-mediterană. De aici voră intra apoi în portul Brest. Probabil, că marele duce Alexis, care petrece la baile din Vichy, va ține revistă asupra acestei flote. De-ôrece Brestul e mai aproape de Paris, ca Toulonul, atunci prin această se ușurează venirea mariuarilor ruși în capitala Francei.

SCRIRILE ȚILEI.

— 17 (29) Augustă.

Un apelă la patriotismul juraților din Clușia adreseză „Erd. Hired“ din in-oidentală procesului „Repliei“. — „Între marile primejdii, ce stau în calea existenței și întăririi Maghiarismului — dice numita fôia — agitațiunile valabe suntă mai primejdioșe. Jurații chemați să se prezente punctual la 30 Sept. la 9 ôre înainte de amieză și să nu întârzie justiția legioru“. — Jurații din Clușia credem, că au dovedit totdeuna, că suntă „patriotici“, nu mai era lipsă a apela de nou la patriotismul lor.

Dela baile din Borsecú ni-se scrie cu data de 26 Augustă: Anulă acesta numărul visitorilor acestor băi a fostă multă mai mică ca în anulă trecut; până acum abia a trecut peste 700 numărul totală ală visitorilor, fiindă numerați aici și cei ce au petrecut la băi numai câte 2—3 zile. Românii în totală au fostă forțe pușini, din România abia trei familii au petrecut câteva mai multă la băi, dér și acestea au rămas forțe nemulțamite cu tractarea de aici: Musica mereu te asurdesce cu „osárdás“-ul, ér devă din când în când se întemplă să cânte și câte una românescă, străneșii lui Atila strimbă din nas și și astupă urechile și cënd, ca-i „vatăna“ accentele musicei românesce. Diare unghuresci destule, românesce însă dela noi nici unul, ér din România numai „Romanulă“. Serviciulă prost, ouartirele forțe scumpe. Nu e mirare dér, decât ună majoră de artileria din România, care încă venise la băi împreună cu două familii, după 4—5 zile, îi pără in-suportabilă viața de aici și părăsi baile Borsecú-lui. Dintr Românii de dinco: am vedut pe Crișianu cu familia și avocatul Orbonășu din Reghinu cu soșia, preotul A. Voda din Ormenișu de Câmpia și încă ună comerciantă română din Abrudă cu fiica sa. Alți Românii n'au fostă. Se vede, că șovinismulă unghuresc i. silesce pe cei

din România să rămână în patria lor, ér pe ai noștri să-și caute distrațiunea în alte părți.

N'aveți frică de coleră. Suntă 8 zile, de când vizitiulă Iosifu Gyenge răposă aici între simptome de coleră. Medicii de aici au constatată aprinderea acută de intestine — gastră enteritis acuta, — ou tôte acestea pentru mai mare siguranță, o parte din escrementele răposatului s'a trimis la institutul bacteriologic din Budapesta, de unde primarul orașului a primită înștiințarea telegrafică, că colera asiatică nu s'a putut constata. Totă dela institutul bacteriologic, unde s'au trimis și escrementele mării Staub, aosită înștiințarea telegrafică iscalită de profesorul Dr. Pertik Otto, în care se delară, că în acele escrementele nu s'a aflată nimica, din ce s'ar puté deduce la coleră. În Brașovă așa-déră nu s'a ivită până acum nici ună casă de coleră asiatică.

Din Blășiu ni-se anunță, că tombola, ce avé să se aranjeze acolo în sêra de 31 Augustă, întrevenindă unele împrejurări neprevădute, s'a amânătă.

Geologul rus în România. Cetimă în foile de dinco: Celebrul profesor de geologie dela Universitatea din Petersburg, dlă Andrusoff, se află de câte-va săptămâni în țeră, în călătorie de studii. D-sa a făcută ună studiu amănunțit asupra pușului artezian din Ialomita și asupra straturilor de pământ, care împiedecă țșinirea apei la acestă puș, deși adănoșia lui a atinsă deja maximulă de 130. Alaltăieri dlă Andrusoff a făcută studii întinse pe valea Prahovei. Dlă Andrusoff a întreprinsă o lucrare uriașă. D-sa vrea să arete, că România și Rusia de sudă odinioră, înainte de vre-o 3 mii de ani au fostă o mare întinsă ceea ce reiese și din fauna bogată a țerei.

Țarul și escadra rusescă. Pictorul Bilogof din Paris, a fostă invitată de către Țar să facă ună tablou mare, reprezentând șosirea escadrei permanente ruse, pe côstele Francei. Țarul a scris, — lucru rar, — personală picturului.

Actulă de acușățiune contra „Repliei“.

(Urmare.)

Pe pag. 67 dela începutul aliniei 11 până la finea acestui capitulă, după traducere (pag. 181 dela prima alineă până la finea capit.) sună:

„Colegi nostri maghiari se laudă cu aceea, că „constituția“ maghiară ne dă 100,000 fl. la an, pentru biserica noastră neunită.“

„Înainte de tôte trebuie să constatăm, că din acea sumă numai jumătate se dă bisericii nostre românesce, cealaltă jum-

tate se dă bisericii șerbesce de aceeaș confesiune.“

„Acum însă întrebăm noi, ôre 50,000 florini suntă în stare a mulțami o confesiune, care numără 1 milion și jum. de locuitori, și care întocmai ca concetățenii maghiari suntă datoră a supora oheltuelile statului.“

„Este această ôre o „dréptă“ împărtășire pentru o confesiune, care din propriile sale mijloce este nevoită să susțină cam 2000 de biserici și vre-o 1500 de școlă.“

„Și ca să vedă lumea, câtă este dăstrigătore la ceră această „dreptate“ maghiară, vrémă a aminti numai atăt, că din visteria comună a statului, la care suntă silite a contribui tôte nașionile nemaghiare ou banii lor, singur pentru ajutorarea teatrelor maghiare se dă la an sumă de 300,000 fl.“

„Și junimea acestui panmaghiarism, care ne exploată cu asemenea nerușinare, mai are curajul a se bate în piept și a esolama despre cele vre-o 50,000 fl., ce se dau unei întregi confesiuni, câtă este nașionea maghiară de generoșă față de noi.“

„În adevăr, acele mii de florini nu suntă decât o infimă parte din acei bani, cari ne competă, în virtutea miliônelor de florini, ce le stôrce maghiarismulă dela asupritulă nostru popor.“

Alinea 1 dela pag. 69 (al. 1 dela pag. 183) sună în traducere:

„Cu desprețuirea legilor, ou interpretarea necorectă a aceloră și prin totă felulă de ordinațiuni ministeriale, a făcută aproape imposibilă participarea Romanilor în viața publică.“

Alineatele 2—5 dela pag. 70 (alinia 1—3, pag. 186) sună în traducere:

„Decă este vorba să ne strivășă, totulă se pune în mișcare, dela comite-supremă până la pretor și instrumentele acestora: notarii și primarii toșă suntă uniți întru a ne nimici. Și decă volnicile acestoră satrapă și mică tirani nu suntă de ajuns, atunci da, atunci „miserabilulă Oláh“ trebuie pus la regulă cu forța — ou gendarmerulă, care stă la ordinea organeloră administrative.“

„Poporulă română pôte să spună adevărulă amar despre brutalitășile, tiraniile, schingiurile îndurate în această țeră, pe care tinerii din Budapesta ou atăta nerușinare ou numescă scut și depositar ală libertății.“

„Și să nu credă cineva, că estfelă de casuri s'ar schimba prin proteste, recursuri, apelațiuni — totdeuna matematicesce putemă afirma, că rămână fără de celă mai neînsemnată rezultată.“

Alinea 5-a și punctă 1 din alinea 6 la pag. 74 în traducere (alinia 2 și 3, pag. 197) sună:

„Pentru acei primari comunali, cari suntă Maghiari, nici ună felă de abusă nu

teze. Măcelarul Hermes, calfa sa și în fine femea lui Kieland, care fugise, au fostă ascultați și același jude de instrucțiune, ou care comunișase înainte ou câteva săptămâni Bolten nejanat, tr-bui acum să dispună arestarea unui astfel de omă, învinuită ou o asemenea crimă grea.

Doctor Leopold Dahlmann luase asupra sa apărarea acusatului, care la timpulă sêu nu hesitase a înfășăa întregă întem-plare altcum, de cum fusese.

Ună lucră, ce voise Bolten să-lă facă, reușise; fiica sa nu numai că rămase neatinsă de ori ce murdăria, în care elă avea să cașă fără scăpare, dér ea nici nu presimția nimic și de sigură, decât planulă sêu îi reușia, nici odată n'avea să afle nimic.

Acum elă eșise din închisore, sta pe banca acusașilor: Nu ca ună criminală, care își ascunde ou spaimă privirea și mișcările sale pentru ou să nu se tradeze, — dér nici ou ună, care, înocoioită de puterea faptelor, își aștăptă șosirea. Dreptă sta elă, liniștită și cu demnitate.

La întrebarea președintelă juriului, că se simte vinovată, de a fi înduplecată pe Kieland să jure strimb, răspunse Bolten ou jumătate vocea, dér energic: „Da!“

Elă își exprimase încă mai înainte față de apărătorulă sêu intențiunea, că nu va pune pedecă mersului justiției. Dr. Dahlmann duse, că stă în dreptul acusatului, să aducă totulă, ceea ce ar mișora vina sa, sêu prin care s'ar puté chiar dovedi nevinovăția sa — ou e trêba autorității acusatore de a dovedi, de ce lă învinovătesce.

D. Bolten nu lășase să fiă indusă în erore în conceptulă sêu.

„Da, d-le președinte!“ răspunse elă. Dér ou tôte acestea ou se putea înoungiura luarea dovediloră. Nu părerea acusatului că e vinovată, ou numai convingerea liberă câștigată din pertractare, pôte să fiă decizătore pentru jurați.

Dér procedura ou dovedile se face ou multă mai simplă, decât acusatulă nu negă.

Ascultară pe măcelarulă Hermes și pe calfele sale, cari în consonanță mărturisiră aceea ce le spuse Kieland. Din această se vede deja clar, că Bolten lă recercat pe lucrătorulă Kieland, pentru ou să înființeze spusa aceluia.

Acum pași femea Kieland la masa martoriloră.

Ea era o persoană cam în vîrstă, ou trășurile feței aspre și urite.

Ea nu credea altceva, decâtă ou bărbatulă ei s'a dus ou banii și ou umblă pe undeva; ea nu înțelegea, de ce nu l'au prins și pe elă, pentru ou să-lă aducă la ea. Dér ea nu voia să i facă rău. Dér imbetrăniseră unulă ou altulă în lipsă și muncă.

Și apoi — vinovată la nenorocirea ei, la izolarea ei, a fostă numai acela de acolo, deși ea nu putea afla, ce a avut soșulă ei ou acelu omă bogat.

Președintele făcu atentă pe femeă, că ea pôte refusa într'atăt, într-câtă prin această soșulă ei, asupra căruia de asemenea plutea procedura principală, prin această ar putea fi agravat. Dér ea voia să spună, că bărbatulă ei n'a făcută nimic rău. Ea voia să spună adevărulă curat. Și această o și făcu.

D-lă Bolten venise într'ô ț, vorbise câteva timp ou bărbatulă și și când plecă, zăcea pe masă, lângă ôla ou cartofi, o bancnotă albastră de 100 mărci. Bărbatulă ei însă dise: „Bani aceștia suntă ai noștri!“ Astă a fostă totulă! Mai multă nu șcia.

„Ajunge“, dise procurorulă. Și luarea dovediloră fu terminată.

Acusatulă publică se ridică.

„Domnilor jurați! Decă aici ar fi vorba — încep elă, — ou acusatulă a făcută în adevără aceea ce i se impută, atunci aș fi desărocinat de problema mea. Mărturisirea sa e sprijinită de spusele a trei martori. Pôte mi-aș fi și făcută datoria, decât aș fi propusă „vinovată“. Sunt însă de părere, că aflarea adevărului, pôte dice esterioră, adecă reală, nu pôte fi scopulă ultimă ală acestei pertractări publice. Nici depesirea vinovatuluiă nu-mi pare a fi această scopulă ultimă. Mai multă credă în ou importanță mai înaltă a dreptului nostru, la ună efectă mai adăncă, la care trebuie să nisuescă. Numai decât îi succede, să afle motivele interne ale faptei, decât noi am fi în stare să aflăm și pentru aceia, cari stau afară și ascultă, esența faptei și măsura pedepsei — numai atunci ni-amă împlinită datoria.“

Și acum încep elă să desvôlce, ou după părerea sa, s'ar afla „motivele interne“ ale faptului de față.

(Va urma.)

...așa de însemnată, ca pentru el să se fiă
...datură.

„Ei defraudăză negenați banii comu-
nali, pe cari ér comunele suntú sorțite ale
restitui.”

„Conaționalii noștri cu calificația su-
ficientă, cei mai mulți au absolvatú studii
de dreptú, ei însă suntú dați la o parte și
...cuiți prin indiviți semiculiți, brutali,
...apicatori de bani publici și cari nu
...capabili a aréta altú titlu, decâtú
...privilegiul de a fi născuți din părinți ma-
ghiar.”

„Desú repețiata afirmațiune a tineri-
lorú din Budapesta, că în Ungaria nema-
ghiarii potú se ajungá la cele mai înalte
posturi, este o minciună nerușinată, pre-
...suntú minciuni tóte ce le aduó în
...pulsul lorú ou privire la acésta.”

„Nmai acela, care-și vinde națiunea,
...se-și asigure în statulú ungarú unú
...dér și în acésta casú extremú numai
...mare greutate.”

„Cine însă nu face secretú nici din
naționalitatea sa, nici din sentimentulú său
naționalú, acela înzadarú așteptá se fiă nu-
...în úre-care slujbá.”

„La Românú nu se respectéză oapaici-
...tales, capacitatea, caracterul nepátat; ba din
...contrá, calitáțile acéstea suntú totú atátea
...pedecú pentru a-și câștiga cineva o existență
...figurá în statú.”

„La împlerea unui postú naționalita-
...ta maghiarú este normativă. Necapacitatea
...te piedecá cu multú mai neînsemnatá,
...dátú naționalitatea nemaghiarú, și o inimá
...maghiarú cumpănesce cu multú mai greu,
...dátú celú mai eminentú testimoniu.”

„Patriotismulú și opusulú acéstuia,
...dupá conceptulú maghiarú, se măsurá dupá
...mărima desconsiderării celorlalți cetățeni,
...cari n'au „ferioarea” de a fi Maghiari.”

„Cu câtú mai mare este acésta des-
...considerare, cu atâtú, după idealulú, e mai
...mare și patriotismulú, fiind-óá după con-
...vingerea lorú, în statulú maghiarú numai
...Maghiarii au dreptú de-a exista.”

„La împărțirea sarcinelorú publice
...suntú págubiți Românii.”

„La stabilirea dărilorú de venitú co-
...muniunile suntú compuse mai numai din
...Maghiari, chiar și acolo unde poporațiunea
...curată română. De sine se înțelege, că
...la astfelú de organizare totdeauna proprie-
...tărilorú, comercianțilorú, industriașilorú și
...meșterilorú maghiari li-se facú favoruri.”

„Improcesările în privința acésta
...n'au nici unú rezultatú.”

„Când după acésta Maghiarii au luatú
...în mână frêuele guvernării ou interpretarea
...cea mai outezátore a patentelorú împérá-
...tesci, interesele marilorú proprietari ma-
...ghiarú au fostú favorisate în detrimentulú
...țerănilorú românú.”

„In afaceri de comasațiá, pe basa ce-
...lorú mai nemernice și mai nemotivate tit-
...luri de dreptú se răpesecú dela foștii jobagi
...asațiuni de 10—100 jughere, contrabandán-
...le pentru marii proprietari unguri. În
...statulú legilorú comasaționale adecá pá-
...mânturile țerănilorú se comaséză, decâtú ma-
...joritátea proprietărilorú cere acésta.”

„Proprietarii maghiari și jidanú, în
...cărora se aflá cea mai mare parte a
...proprietățilorú de odinioară ale nemeșilorú,
...abuzéză de acésta lege în folosul lorú
...propriú și forțéză comasațiunea, ca apoi pe
...basa originei séu a „patriotismului” lorú
...conoscú, la împărțire se capete țérinele
...cele mai productive, pe când Românilorú
...suntú sorțescú páământurile cele mai slabe și
...neconducátore, pe lângá óá trebuie să mai su-
...ferá și greutăți de mii de florini impre-
...nate ou astfelú de lucrări.”

„Toomai în astfelú de modú s'a in-
...stabilit la segregarea pădurilorú.”

„Statulú și baronii maghiari și-au apro-
...piatú cele mai bune, ér comunele și pri-
...vati au fostú silitiți să se mulțumescú cu
...păduri tinere și cu arbuși.”

„Alia 2 și 3, mai departe 7, 8 dela
pag 98 în traducere:

„Țerănilú românú, în ceea ce privesce
limba și obiceiurile, întâmpiná cea mai re-
...volátore duriciá, când are atingere cu func-
...ționarii străini.”

„In ochii acestorú huseri kossuthiani
țerănilú românú nu este altceva, decâtú
obiectú de despoiare, disprețú și nerușí-
...nare.”

„In totú Ardealulú și Ungaria acéști
biroorați îngâmfati, aprópe fără deosebire,
agrăsesecú pe țerănilú românú „tu” și „mái”,
ca și când i-ar fi slugá.”

„Dér cum ar și fi posibilú, ca nați-
...nea conducátore să se porțe cu respectú
...convenitú față cu cetățenii rasselorú de po-
...póre reduse la starea de heloți.”

„Décá funcționarulú maghiarú, necu-
...noscendú limba română, nu este în stare
...nici cu ajutorulú servitorului de cancelariá
...să înțelegá cauza țerănilú, atuncú fără multá
...vorbá îlú dá afará.”

Cele 6 alinii de pe pag. 99, în tradu-
...cere suná:

„Plângerile în contra acestorú nedrep-
...táți suntú eschise prin unú sistemú de gu-
...vernare, care stá departe de lipsele și con-
...ceptele lorú.”

„E ne mai audită batjocura, pe care
și-o permitú funcționarii aleși pe sprâncená
...contra poporului, pe care se baséză esis-
...tența lorú.”

„Chiar și celú din urmă servitorú ma-
...ghiarú alú funcțiilorú publice își dá ore-
...care nimbú în atingerea cu poporulú nostru
și vorbesce ou ómenii în tonulú disprețui-
...torú de suveranú.”

„C'unú cuvântú, acésta birocratiá, in-
...cepéndú dela ministru până la servitorulú de
...cancelariá, pretinde, ca de dragulú ei popo-
...rulú să învețe limba maghiarú.”

„Cele trei milióne de Românú respec-
...tive dece milióne de cetățeni nemaghiari
suntú aduși în aceeași situațiá forțată de-a
...înveța limba maghiarú, séu de-a renunța la
...tóte drepturile în patria sa.”

Pag. 123 și 124:

„Volnicioile și frâdelegile, de cari ne
...impártășesecú pe noi usurpatorii puterii pu-
...bliche, suntú fără margini. Inse departe
...peste margini au trecutú brutalitáțile revol-
...tátore ale gendarmeriei maghiare, comise
...nu numai față cu Românii, ci față cu totú
...aceia, cari nu aparținu la nobilii descendenți
...ai lui Arpad și Tuhutum.”

„Aici se póte vedé în totá lumina ei
...bestia omenescá. Inimioii nostri se prefacú
...de-a dreptulú în fiare sâlbaticé.”

„Ómenii acéstia suntú cu atâtú mai
...sâlbateci, ou câtú urméză și ei curentulú
...șovinisticú maghiarú și se simtú membri
...ai „națiunei domnitoare.”

„Plini de urá și de patimi față de
...Românú, se aruncá asupra lorú totú cu
...acea sâlbátécime, ca odioriá canii de vên-
...natú asupra nefericilorú Negri din America
de Sudú.”

„Scriitorii acéstei Replice de multe-ori
au avutú trista ocasiune a vedé cum țera-
...nulú și femeia română suntú pálmuiți, bá-
...tuți și maltratați, fără o altá viná, decâtú
...dóra aceea, óá nu suntú de rassá mon-
...golicá.”

La pag. 124:

„In ținaturile rutene și române suntú
...aședáți numai gendarmi, cari vorbesecú un-
...guresce, acéstia strigá pe țerănu, de doué,
...de trei-ori unguresce, și decâtú nu stá, îlú
...impuşcá.”

„Afará de acéste unii își permitú și
...abusuri. Ea însumi cunosécú astfelú de ómeni,
...cari lovesecú palária fia-óării țerănu din capú,
...cure vorbesce ou elú.”

La pag. 159:

„Deși Românii suntú separați unii de
...alții prin granițe politice, totuși e tórté
...desvoltatá în ei consciința solidaritáții na-
...ționale.”

„In urma acésta e lucru naturalú, că
...fia-carui omú observatorú i-se impune ideia,
...că națiunea română, care forméză unú corpú
...homogenú însemnatú, odatá póte deveni
...unú întregú unitarú, unú statú naționalú.”

„Fia-ne așadérá și noué iertatú, ca
...academice, ou puține cuvinte sé lámurimú
...ceștiunea unitáții române, — séu pe cum
...fi dicú Maghiarii „Daco-românia iredentá.”

„E fără indoialá, că decâtú amú întreba
...massele mari ale poporului românú, că ar
...dori ele unirea lorú politicá cu România
intr'unú singurú statú, numai decâtú ar
...răspunde la acésta întrebare, că ar dori-o,

și noi amú afirma unú neadevêrú, o ab-
...surditate, decâtú amú voi sé negámú acésta.”

Pe pag. 160:

„Cu tóte acéstea, Românii nici-odată
până acum, nici la o singurá ocasiune
n'au cerutú unirea lorú politicá cu Ro-
...mânia.”

Pe pag. 160:

„Astáđi, nu mai putemú nega, cei-
...dreptú, că în mijloculú Românilorú se potú
...observa astfelú de mișcări, cari amenință
...cu luarea de dimensiuni totú mai mari și
...cari țintesecú, de-a realiza unitatea politicá
...tuturorú Românilorú; acéste mișcări înse
...nu suntú decâtú produse firesci ale asu-
...pririi îndelungate a națiunei române din
...partea hegemoniei maghiare.”

„Nemulțumirea, de care este cuprinsú
...poporulú românú, crește din ce în ce.”

Pe pag. 161:

„Suntú nenumérate erupțiunile popo-
...rului de rândú contra despotismului ma-
...ghiarú.”

„Mai bine Muscali, decâtú Unguri”,
...este o vorbá stereotipá în gura poporului
...românú.”

„Nici nu ne putemú mira de acésta,
...Poporulú scie fôrte bine, că antagonismulú
...dintre Unguri și Românú este de vécuri și
...nu odatá elú a izbucnitú în vêrsári de
...sânge; elú scie, că nobilimea, care secolú
...de aréndulú ne asupria, era a Ungurilorú,
...de aci și proverbulú: „Dela Ungurú nu-i
...vine Românuluiú nici unú bine”; și cela din
...urmá țerănu românú scie, că în trecutú
...i-se prigonia credința părințilorú sei, ér
...acum vede, și de și, cum i-se prigonesce
...limba, cum i-se insultá naționalitatea, cum
...este exploatatú pe tóte terenele și în tóte
...chipurile satanice, numai pentru-cá Maghia-
...rulú sé ajungá la putere și respectú.”

„Românii suntú cei mai pacifnici și
...blândi ómeni din lume, dér în față prigoi-
...nilorú și a suferințelorú nespuse la cari
...este espusú poporulú nostru, care trăsesce
...și móre pentru limba și némulú séu, témá
...ne este, că nimeni, nici conducátorii noș-
...tri politici, nu vorú fi în stare sé împie-
...dede, ca acéstu atâtú de lealú și răbdurú,
...dér teribilú de răsbunátore poporú, sé nu
...se ridice, și elú singurú sé-și facú și-ésú
...dreptate, după care de multú însetéză.”

„Caci într'adevêrú, în măsura în care
...Maghiarii procedéză la desnaționalisarea
...Románilorú, în aceeași măsurá se lășesco
...idea unitáții naționale, ca singurú mijlocú
...de mântuire a națiunei române. Flere pas-
...sum, sed juvare non.”

(Va urma.)

Kossuth despre independența națională.

Din scrierile lui Kossuth va eși în
...curéndú de sub tiparú volumulú IV.
Precuvéntarea la acéstu volumú s'a
...publicatú deja. Ea cuprinde enun-
...ciațiunii de unú interesú deosebitú,
...pe cari nu va fi de prisosú sé le cu-
...noscá și cetitorii noștri:

O condițiune sine qua non a libertáții
...naționale este „independența”. Fără in-
...dependență, națiunea nu póte fi dómná
...peste sórtea sa. Acesta este unú adevêrú
...neresturnabilú pretutindenea în lume, la
...fia-care națiune, în ori-oe timpú, între or-
...ice împrejurări; unú adevêrú, care n'are
...lipsá de a fi demustratú, întocmai precum
...n'are lipsá de doveđi afirmațiunea, că só-
...rele luceesco. Lipsa de independență națio-
...nalá și de libertate naționalá forméză unú
...contrastú, care se eschide unulú pre altulú;
...sentimentulú importanței acéstu contrastú
...se póte micșora într'unú modú séu altulú
...între referințele vieții de tóte zilele, dér în
...vâgașurile cele mari ale procesului istoricú,
...în cari se mișcá problema existenței națio-
...nale, rămâne parurea contrastulú: séu in-
...dependență séu subordinatiá; sub interese
...stréine; o altá posibilitate nici că existá.
...Și fără independență încá póte fi progresú
...pe cărarea buuástării materiale, intreruptá
...și mărginitá, ce e dreptú, dér póte sé fiá;
...póte sé înainteze sciința, cultura, ba chiar
...și unú anumitá gradú alú libertáții perso-
...nale și cetățenesci încá póte sé existe fără
...independență. Irlanda nu este națiune li-

berá, dér cetățenii ei suntú toomai așa în
...posesiunea libertáții personale și civile, ca
...și Englesii, cari au luatú Irlanda libertatea
...naționalá, — fără independență însă „liber-
...tate naționalá”, ba în sensú mai strinsú
...nici existență naționalá nu existá. Unitatea
...de rassá și de limbá întâresce fără indoialá
...sentimentulú solidaritáții, dér absența ace-
...leia nu eschide pe acésta. Unú poporú de
...mai multe rasse și limbi, póte sé formeze
...o națiune, în vreme ce unú poporú de o
...rassa și limbá, póte sé formeze éráși mai
...multe națiuni...

Teoria bêtărănilú Kossuth des-
...pre o națiune de diferite rasse și lim-
...bi se referesco fără indoialá la Un-
...garia și, că este cam contusá, cre-
...demú, că nu mai e lipsá de-a do-
...vedí.

Literaturá.

In tipografia diecesană din Gherla a
...apărutú: „Indreptarú pentru predicatori,
...pentru de a afla cu ușurință outare cita-
...țiune din St. Scripturá în cărțile nóstre
...rituali,” de Vasiliu Budescu, parochú gr.
...cat. în Ciulesci, diecesa Oradiei-marí.
Form. 4º de 24 pag. Prefulú 40 or. A se
...adresa la autorú în Ciulesci (Csujafalva,
...p. u. Hagymáfalva, comit. Bihorulú).
Acéstu indreptarú privesce ceștiuni esolu-
...sivú rituale și pria urmare póte fi de folosú
...clerului nostru de ambele confesiuni.

Necrologú.

Subscriții ou profundá durere facú
...cunoscutú, cumóá prea iubitulú lorú părinte;
...moșú, unchiu și afinú

Andrieu Antonú,

Archi-diaconú alú tractului Gherlei, asesorú
...consist., vicepreședinte alú reuniunei învățătorilorú
...din giurulú Gherlei și parochú gr. cat. în libera
...r. cetate Gherla etc.

ajunsú de apoplexiá ou mórté repetiná,
...provêdutú ou sântele sacrameinte, în anulú
...64 alú etáții și 38 alú preotiei, după o ac-
...tívitate neobositá, încungiuratú de iubirea
...poporului séu, și-a datú sufletulú în mânilé
...Creatorului în 27 l. c. la 12 óre din și.

Înmorméntarea, după celebrarea sán-
...tei liturgiei pentru repausulú sufletului lui,
...se va face în 29 l. c. la 10 óre înainte de
...amêđi.

Fiá-i țérina ușorá și aducerea aminte
...binecuvéntatá!

Gherla, la 27 Augustú 1893.

Amalia și soțulú ei Ionú Chifa oficialú
...reșesotú ou pruncii lorú. Ludovica și soțulú
...ei V. Borgovanu, profesorú ou pruncii lorú
...ca fiice, gineri și nepoți. Ana Antonú mári-
...tatá Mihutú cu soțulú ei Gávrilú, ca sorá și
...cumnatá. Vasiliu, Ludovica, Maria, Ana,
...Flórea, cu soții lorú, ca nepoți; Ionú Papi-
...riu Popú protopopú, cu soția sa Iuliana și
...pruncii; Teresia Popú ved. Boocá, cu fiulú
...séu; Ioanú Papiu canonicú; Eliá Vlása
...canonicú metropolitanú cu familia, și alți
...numeroși consăngenii.

DIVERSE.

Ingropatá de vie... S'a descoperitú la
...Moscova unulú din cele mai ingrozítore
...delicte pe care vre-odată bestia umaná
...sé-lú fi conceputá. Vêduva Wieniawloff, o
...bogată proprietársá, voia sé se scape de
...fica ei, o ténérá de 18 ani, epilepticá, și
...pe care vêduva o ura din cauza părții de
...avere ce i-se cuvenea fetei. De aceea
...Wieniawloff se învoi ou doctorulú Pawlow-
...sky, care îngrijia de cât-va timpú pe fata
...epilepticá. Și doctorulú reduse pe sêrmána
...copiá prin ajutorulú ipnotismului în stare
...oatalepticá și astfelú o trecú ou mórtá.
...Neferiota fú ingropatá de vie. Cincispre-dece
...zile după aceea o sorisóre anonimá denunță
...poliției pe vêduva Wieniawloff și pe doc-
...tulú Pawlowsky ca asasinú ai nenoroicitei
...fete. Parohetulú deschise o anchetá și des-
...gropá cadavrulú. Acesta fú găsitú ou față
...în josú și avea urme de sforțári, pe care ne-
...ferioita le făcuse spre a eși din cociugú.
...Infamii asasinú furá arestați.

Proprietarú: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorú responsabilú: Gregoriu Maiorú.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 August 1893.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Renta ung. de aur, Impr. căil. fer. ung.) and Price/Value.

Cursul pieței Brașov.

Din 29 August 1893.

Table with 4 columns: Item description (e.g., Banonote rom., Argintu român.), Buy/Sell, and Price/Value.

Anunțuri (insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscribiei administrației. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.”

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

Bucătăreasă.

La o familie bună din Brașov unde servesc încă 2 servitoare, se caută pe timp mai îndelungat o femeie singuratică, necăsătorită seu văduvă ca bucătăreasă, care vorbește și românește și poate să fiă persoană de încredere.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. n. valabilă din 1 Maiu 1893.

Large table with multiple columns showing train routes (e.g., Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teluș) and corresponding train numbers and times.

Nota: Numarii încadrați cu linii grase însemnăză orele de noapte.